

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

18. travnja 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Trošarine – Direktiva 2008/118/EZ – Članak 7. stavak 4. – Obveza obračunavanja trošarina – Puštanje u potrošnju – Potpuno uništenje ili nepovratni gubitak robe stavljene u sustav odgode plaćanja trošarine – Pojam „nepredvidive okolnosti” – Odobrenje nadležnih tijela države članice – Nepovratni gubitak zbog nepažnje koja nije krajnja nepažnja koju je počinio zaposlenik ovlaštenog skladištara”

U predmetu C-509/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija), odlukom od 20. srpnja 2022., koju je Sud zaprimio 27. srpnja 2022., u postupku

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli

protiv

Girelli Alcool Srl,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca petoga vijeća, Z. Csehi, M. Ilešič (izvjestitelj) i D. Gratsias, suci,

nezavisni odvjetnik: A. M. Collins,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 7. lipnja 2023.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Girelli Alcool Srl, P. Castellano, *avvocata*,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju F. Meloncellija, *avvocato dello Stato*,
- za Europski parlament, E. Paladini i A. Tamás, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: talijanski

– za Vijeće Europske unije, E. d’Urso i G. Ruggie, u svojstvu agenata,
– za Europsku komisiju, M. Björklind i F. Moro, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 28. rujna 2023.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 7. stavka 4. Direktive Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ (SL 2009., L 9, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 174.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Agenzije delle Dogane e dei Monopoli (Agencija za carine i monopole, Italija) (u daljnjem tekstu: Carinska agencija) i društva Girelli Alcool Srl (u daljnjem tekstu: Girelli) povodom obveze obračuna trošarine koja se odnosi na količinu etilnog alkohola koja je potpuno nepovratno izgubljena tijekom postupka denaturacije.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2008/118

- 3 U uvodnim izjavama 8. i 9. Direktive 2008/118 navodi se:
 - „8. Budući da je za pravilno djelovanje unutarnjeg tržišta još uvijek potrebno da su pojam trošarina i uvjeti za njezino obračunavanje jednaki u svim državama članicama, potrebno je na razini Zajednice jasno utvrditi, kada je trošarinska roba puštena u potrošnju i tko je osoba obvezna za plaćanja trošarine.
 9. Budući da je trošarina porez na potrošnju određene robe, ne bi smjela postojati obveza obračuna na trošarinsku robu koja je pod određenim okolnostima bila uništena ili nepovratno izgubljena.”
- 4 Članak 1. stavak 1. te direktive glasi kako slijedi:
 - „1. Ovom se direktivom utvrđuju opća pravila u odnosu na trošarine, koje se ubiru neposredno ili posredno na potrošnju sljedećih roba (dalje u tekstu ‚trošarinska roba’):

[...]

(b) alkohol i alkoholna pića, obuhvaćeni [Direktivom Vijeća 92/83/EEZ od 19. listopada 1992. o usklađivanju struktura trošarina na alkohol i alkoholna pića (SL 1992., L 316, str. 21.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 8.)] i [Direktivom Vijeća 92/84/EEZ od 19. listopada 1992. o usklađivanju stopa trošarina na alkohol i alkoholna pića (SL 1992., L 316, str. 29.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 15.)];

[...]"

5 U skladu s člankom 2. Direktive 2008/118:

„Trošarinska roba je podložna trošarini u trenutku:

- (a) njezine proizvodnje, uključujući i njezino crpljenje iz tla gdje je to moguće primijeniti na području [Europske] [z]ajednice;
- (b) njezinog uvoza na područje Zajednice.”

6 Članak 7. te direktive određuje:

„1. Obveza obračunavanja trošarine nastaje puštanjem u potrošnju u državi članici.

2. U smislu ove direktive ‚puštanje u potrošnju‘ znači:

- (a) otpuštanje trošarinske robe, uključujući nepravilno otpuštanje, iz sustava odgode plaćanja trošarine;
- (b) držanje trošarinske robe izvan sustava odgode plaćanja trošarine kada trošarina u skladu s važećim odredbama prava Zajednice i nacionalnog zakonodavstva, nije ubrana;
- (c) proizvodnju trošarinske robe, uključujući nepravilnu proizvodnju, izvan sustava odgode plaćanja trošarine;
- (d) uvoz trošarinske robe, uključujući nepravilni uvoz, osim ako se trošarinska roba odmah nakon uvoza stavi u sustav odgode plaćanja trošarine.

[...]

4. Potpuno uništenje ili nepovratan gubitak trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarine, kao posljedica same prirode robe, nepredvidivih okolnosti, više sile ili kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice, ne smatra se puštanjem u potrošnju.

U smislu ove Direktive roba se smatra potpuno uništenom ili nepovratno izgubljenom kad je više nije moguće koristiti kao trošarinsku robu.

U slučaju potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe, potrebno je dostaviti odgovarajući dokaz nadležnim tijelima države članice u kojoj je došlo do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka predmetne trošarinske robe ili, ako nije moguće ustanoviti gdje je gubitak nastao, u državi članici u kojoj je gubitak otkriven.

5. Svaka država članica utvrđuje svoja pravila i uvjete u skladu s kojima se utvrđuju gubici navedeni u stavku 4.”

Direktiva 92/12/EEZ

- 7 Članak 14. stavak 1. prva rečenica Direktive Vijeća 92/12/EEZ od 25. veljače 1992. o općim aranžmanima za proizvode koji podliježu trošarinama te o posjedovanju, kretanju i praćenju takvih proizvoda (SL 1992., L 76, str. 1.) određuje:

„Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ima pravo na oslobođenje od plaćanja trošarine za gubitke koji su nastali u sustavu odgode plaćanja trošarine, koji su posljedica nepredvidivih okolnosti ili više sile i koje su utvrdila tijela svake države članice. [...]”

Direktiva 92/83

- 8 Članak 27. stavak 1. Direktive 92/83 glasi kako slijedi:

„Države članice oslobađaju proizvode koji su obuhvaćeni ovom Direktivom od plaćanja usklađenih trošarina pod uvjetima koje predvide s ciljem osiguranja pravilne i dosljedne primjene takvih oslobađanja, te sprečavanja utaja, izbjegavanja ili zlouporaba:

- (a) kad se prodaju u obliku potpuno denaturiranog alkohola u skladu s uvjetima pojedine države članice, a o tim je uvjetima obaviješteno, te su prihvaćeni u skladu sa stavicama 3. i 4. ovog članka. Oslobođanje se može provoditi pod uvjetom da se pri primjeni provode odredbe Direktive [92/12] o komercijalnom prijevozu potpuno denaturiranog alkohola;

[...]”

Carinski zakonik

- 9 Prema članku 204. stavku 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.):

„Uvozni carinski dug nastaje:

- (a) neispunjavanjem jedne od obveza koja za robu koja podliježe uvoznim carinama proizlazi iz njezinog privremenog smještaja ili uporabe carinskog postupka u koji je roba stavljena, ili

[...]

u slučajevima različitim od navedenih u članku 203., osim ako se utvrdi da navedeni propusti nisu bitno utjecali na pravilnu provedbu privremenog smještaja ili određenog carinskog postupka.”

10 Članak 206. stavak 1. Carinskog zakonika određuje:

„Odstupajući od članka 202. i 204. stavka 1. točke (a), smatra se da ne nastaje uvozni carinski dug za određenu robu ako osoba dokaže da neispunjenje obveza koje proizlaze iz:

- odredbi članka od 38. do 41. i članka 177. druge alineje, ili,
- držanja odnosne robe u privremenom smještaju, ili
- uporabe carinskog postupka u koji je ta roba bila stavljena,

rezultiraju potpunim uništenjem, ili nepovratnim gubitkom robe kao posljedica stvarne naravi same robe, ili nepredvidivih okolnosti, ili više sile ili uz odobrenje carinskih tijela.

Za potrebe ovog stavka, roba je nepovratno izgubljena ako je predana neupotrebljiva za bilo koju osobu.”

Talijansko pravo

- 11 Decreto legislativo n. 504 – Testo unico delle disposizioni legislative concernenti imposte sulla produzione e sui consumi e relative sanzioni penali e amministrative (Zakonodavna uredba br. 504 o pročišćenom tekstu zakonskih odredbi koje se odnose na poreze i pristojbe na proizvodnju, potrošnju i s njima povezane kaznene i upravne sankcije) od 26. listopada 1995. (GURI br. 279 od 29. studenoga 1995., redovni dodatak br. 143), kako je izmijenjen decretom legislativo n. 48 – Attuazione della direttiva 2008/118/CE relativa al regime generale delle accise e che abroga la direttiva 92/12/EEZ (Zakonodavna uredba br. 48 o provedbi Direktive 2008/118/EZ o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ) od 29. ožujka 2010. (GURI br. 75 od 31. ožujka 2010.) (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 504) u članku 2. stavku 2. propisuje:

„Obveza obračunavanja trošarine nastaje u trenutku kada je roba puštena u potrošnju na državnom području. [...]”

- 12 Članak 4. stavci 1. i 5. Zakonodavne uredbe br. 504 glasi:

„1. U slučaju nepovratnog gubitka ili potpunog uništenja trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarine, obveznika trošarine oslobađa se od njezina plaćanja ako on poreznim tijelima na odgovarajući način dokaže da su gubitak ili uništenje robe nastali kao posljedica nepredvidivih okolnosti ili više sile. Osim u pogledu prerađenog duhana, događaji koji su posljedica nepažnje koja nije krajnja nepažnja, koja je pripisiva trećim osobama ili samom obvezniku trošarine, izjednačuju se s nepredvidivim okolnostima i višom silom.

[...]

5. U smislu ovog pročišćenog teksta roba se smatra potpuno uništenom ili nepovratno izgubljenom kad je više nije moguće koristiti kao trošarinsku robu.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 13 Girelli je poduzetnik sa sjedištem u Italiji čija je djelatnost denaturiranje etilnog alkohola. Riječ je o postupku kojim se alkohol čini neprikladnim za prehranu ljudi. U tu svrhu ima ovlašteno skladište etilnog alkohola i radionicu za denaturiranje i pakiranje.
- 14 Dok je društvo Girelli 26. ožujka 2014. obavljalo radnje punjenja spremnika u postrojenju za denaturiranje alkohola u prisutnosti službenika Carinske agencije, došlo je do prolijevanja čistog etilnog alkohola po tlu zbog istjecanja uzrokovanog time što je jedan od njegovih zaposlenika ostavio otvoren ventil. Dio proizvoda bilo je moguće prikupiti i sačuvati, ali ostatak je bio nepovratno izgubljen.
- 15 Girelli je 31. ožujka 2014. Carinskoj agenciji na temelju članka 4. stavka 1. Zakonodavne uredbe br. 504 podnio zahtjev za oslobođenje od plaćanja trošarine u odnosu na dio alkohola koji je slučajno izgubljen.
- 16 Dana 5. lipnja 2014. Carinska agencija odbila je taj zahtjev uz obrazloženje da do gubitka o kojem je riječ nije došlo zbog nepredvidivih okolnosti ili više sile, nego zbog nesmotrenosti i nepažnje zaposlenika društva Girelli koji je slučajno ostavio ventil otvorenim.
- 17 Društvo Girelli 25. srpnja 2014. podnijelo je Carinskoj agenciji očitovanja u kojima je osporavalo obvezu obračunavanja trošarine na količinu izgubljenog etilnog alkohola, tvrdeći da je njegovo puštanje u potrošnju bilo nemoguće.
- 18 Carinska agencija odbila je 3. listopada 2014. ta očitovanja i izdala rješenje o plaćanju trošarina u ukupnom iznosu od 17 476,24 eura.
- 19 Društvo Girelli podnijelo je tužbu protiv te odluke Commissione tributaria provinciale di Milano (Općinski porezni sud u Milanu, Italija), u prilog kojoj je, među ostalim, tvrdilo da ne postoji oporezivi događaj za sporne trošarine jer dio proizvoda koji je izgubljen nije bio pušten u potrošnju, kao i da je štetni događaj pripisiv nepredvidivim okolnostima ili, podredno, nepažnji koja nije krajnja nepažnja.
- 20 Taj je sud prihvatio tu tužbu smatrajući u svojoj presudi da gubitak predmetnog proizvoda, koji je uzrokovan nepažnjom koja se, međutim, ne može kvalificirati kao „krajnja”, predstavlja nepažnju koja nije krajnja nepažnja, koja je, na temelju članka 4. stavka 1. Zakonodavne uredbe br. 504, izjednačena s nepredvidivim okolnostima i višom silom.
- 21 Carinska agencija podnijela je žalbu protiv te presude Commissione tributaria regionale della Lombardia (Okružni porezni sud za Lombardiju, Italija), koji je smatrao da su u ovom slučaju ispunjena dva uvjeta za odobrenje zatraženog oslobođenja od trošarina, odnosno da je gubitak predmetnog proizvoda nepopravljiv i uzrokovan nepredvidivim okolnostima ili višom silom.
- 22 Carinska agencija podnijela je protiv presude Commissione tributaria regionale della Lombardia (Okružni porezni sud za Lombardiju) žalbu u kasacijskom postupku u prilog kojoj ističe da je taj sud, smatrajući da je nepažljivo ponašanje dotičnog zaposlenika obuhvaćeno pojmom „nepredvidive okolnosti” i da, u svakom slučaju, nepažnju tog zaposlenika treba kvalificirati kao „nepažnju koja nije krajnja”, povrijedio članak 4. Zakonodavne uredbe br. 504.

- 23 Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija), sud koji je uputio zahtjev, smatra da se u sporu koji se pred njim vodi postavlja pitanje uključuju li pojmovi „nepredvidive okolnosti” i „viša sila” u smislu prava Unije skrivljena ponašanja i, ako je tako, pod kojim uvjetima. U suprotnom se pita je li činjenica da država članica smatra da su tim pojmovima obuhvaćena postupanja koja predstavljaju nepažnju koja se može kvalificirati kao „nepažnja koja nije krajnja” u skladu s pravom Unije.
- 24 Taj sud ističe da se u njegovoj sudskoj praksi mogu utvrditi dva različita pristupa tumačenju pojma „nepredvidive okolnosti”. Prema prvom pristupu, koji je subjektivan, imatelj obveze mora dokazati da mu se, s obzirom na konkretne okolnosti slučaja, ne može pripisati nikakva nepažnja te da je ona nastala na način koji se nije mogao predvidjeti ili izbjeći upotrebom dužne pažnje. Prema drugom pristupu, koji je objektivan, nije relevantna činjenica je li imatelj obveze postupao s dužnom pažnjom ili nije.
- 25 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev ističe da, uzimajući u obzir sudsku praksu koja proizlazi iz presuda od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône* (C-314/06, EU:C:2007:817, t. 24., 25. i 40.) i od 18. svibnja 2017., *Latvijas Dzelzceļš* (C-154/16, EU:C:2017:392, t. 61.), pojmovi „nepredvidive okolnosti” i „viša sila” u smislu članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118, s obzirom na to da ih obilježava objektivni element, koji se odnosi na izvanredne i nepredvidive okolnosti, i subjektivni element koji se odnosi na obvezu osobe o kojoj je riječ da se zaštititi od posljedica izvanrednog događaja poduzimanjem odgovarajućih mjera a da pritom ne snosi prekomjernu štetu, ne čini se da se odnose na skrivljena ponašanja, a osobito ne na ponašanja koja su obilježena jednostavnim pogreškama nepažnje, koje su po svojoj prirodi predvidljive i koje se mogu lako izbjeći.
- 26 Taj sud stoga smatra da propis države članice kojim se obična nepažnja izjednačava s nepredvidivim okolnostima i višom silom dovodi do toga da se kao zaseban razlog za oslobođenje od trošarina predviđa dodatan slučaj, koji pak, čini se, ne proizlazi iz odredbi te direktive.
- 27 Međutim, on se pita može li se članak 7. stavak 4. prvi podstavak Direktive 2008/118, na temelju kojeg se „potpuno uništenje ili nepovratni gubitak robe [...] kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice” ne smatra puštanjem u potrošnju, tumačiti na način da državama članicama omogućuje da odrede druge opće kategorije osim nepredvidivih okolnosti i više sile koje dovode do oslobođenja od poreza.
- 28 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev smatra da struktura te odredbe, u kojoj se redom navode „posljedica same prirode robe”, „nepredvidive okolnosti” i „viša sila”, upućuje na to da izraz „kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice” ima ograničavajuću i rezidualnu kategoriju tako da se odnosi na druge posebne događaje osim onih na koje se odnose nepredvidive okolnosti i višu silu, koji se ne mogu unaprijed identificirati, ali se odnose na posebne činjenične elemente koji, kada su dani na prethodnu procjenu nadležnom tijelu, mogu opravdati donošenje odluke o uništenju proizvoda.
- 29 Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje može li pojam „nepredvidive okolnosti” imati drukčiji doseg od onoga „više sile”, osobito u pogledu uvjeta koji se odnosi na subjektivni element koji je svojstven tim dvama pojmovima u smislu sudske prakse navedene u točki 25. ove presude.

- 30 U tim je okolnostima Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li, kao prvo, pojam nepredvidivih okolnosti koje su prouzročile gubitke u sustavu odgode plaćanja trošarine u skladu s člankom 7. stavkom 4. [Direktive 2008/118], poput pojma više sile, tumačiti na način da je riječ o neuobičajenim i nepredvidivim okolnostima izvanjskim ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta koje je nemoguće izbjeći unatoč svim mjerama opreza koje je on poduzeo i koje on objektivno nije mogao kontrolirati?
 2. Osim toga, je li i u kojoj mjeri, u svrhu isključenja odgovornosti u slučajevima nepredvidivih okolnosti, relevantna dužna pažnja kojom su primijenjene mjere opreza potrebne kako bi se izbjegao štetni događaj?
 3. Podložno prvim dvama pitanjima, je li odredba poput članka 4. stavka 1. [Zakonodavne uredbe br. 504], kojom se nepažnja (iste osobe ili trećih osoba) koja nije krajnja nepažnja izjednačuje s nepredvidivim okolnostima i višom silom, u skladu s odredbama članka 7. stavka 4. [Direktive 2008/118], u kojem se ne navode dodatni uvjeti koji se osobito odnose na „nepažnju” počinitelja štete ili aktivnog sudionika u njezinu počinjenju?
 4. Naposljetku, može li se izraz ‚kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice’, koji je također sadržan u navedenom članku 7. stavku 4. [Direktive 2008/118], tumačiti kao mogućnost države članice da utvrdi dodatnu opću kategoriju (obična nepažnja) koja može utjecati na definiciju puštanja u potrošnju u slučaju uništenja ili gubitka robe ili se tom izrazu takva odredba protivi jer ga treba tumačiti na način da se odnosi na posebne slučajeve za koje se ovlaštenje dodjeljuje u svakom slučaju zasebno ili koji su na drugi način definirani prema svojim objektivnim elementima?”

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 31 Društvo Girelli, iako se formalno ne poziva na nedopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku, dovodi u pitanje relevantnost pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev ističući, među ostalim, da u ovom slučaju uvjet koji se odnosi na puštanje u potrošnju, kojem podliježe obveza obračunavanja trošarine na temelju članka 7. stavka 1. Direktive 2008/118, nije ispunjen jer je roba o kojoj je riječ u glavnom postupku nepovratno izgubljena.
- 32 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru suradnje između Suda i nacionalnih sudova koja je određena člankom 267. UFEU-a, isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da, uzimajući u obzir posebnosti predmeta, ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Slijedom toga, s obzirom na to da se upućena pitanja odnose na tumačenje ili ocjenu valjanosti određenog pravnog pravila Unije, Sud je načelno dužan donijeti odluku (presuda od 12. listopada 2023., KBC Verzekeringen, C-286/22, EU:C:2023:767, t. 21. i navedena sudska praksa).
- 33 Iz toga proizlazi da pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju pretpostavku relevantnosti. Odbijanje Suda da odluči o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio nacionalni sud moguće je samo ako je očito da zatraženo tumačenje ili ocjena valjanosti pravila Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako

Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja (presuda od 12. listopada 2023., KBC Verzekeringen, C-286/22, EU:C:2023:767, t. 22. i navedena sudska praksa).

- 34 U ovom slučaju valja utvrditi da je cilj zahtjeva za prethodnu odluku, koji se odnosi na tumačenje prava Unije, u ovom slučaju članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118, upravo utvrditi treba li u skladu s tom odredbom smatrati da trošarinska roba, kada je nepovratno izgubljena u okolnostima poput onih u glavnom postupku, nije bila „puštena u potrošnju”, u smislu članka 7. stavka 2. te direktive. Iz toga slijedi da se dvojbe koje je izrazio Girelli ne odnose na dopuštenost postavljenih pitanja, nego na meritorni odgovor na ta pitanja.
- 35 Zahtjev za prethodnu odluku stoga je dopušten.

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 36 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 tumačiti na način da pojam „nepredvidive okolnosti” u smislu te odredbe treba, poput pojma „viša sila”, shvatiti na način da se odnosi na neuobičajene i nepredvidive okolnosti, izvanjske osobi koja se na njega poziva, čije se posljedice nisu mogle izbjeći unatoč svoj dužnoj pažnji.
- 37 Uvodno valja podsjetiti na to da Direktiva 2008/118, kao što se to navodi u njezinu članku 1. stavku 1., ima za cilj utvrditi opća pravila u odnosu na trošarine, koje se ubiru neposredno ili posredno na potrošnju trošarinske robe, među kojima se nalaze alkohol i alkoholna pića.
- 38 Prema članku 7. stavku 1. Direktive 2008/118/EZ, obveza obračunavanja trošarine nastaje puštanjem u potrošnju u državi članici. Stavak 2. tog članka definira pojam „puštanje u potrošnju”. On osobito uključuje nepravilno otpuštanje trošarinske robe iz sustava odgode plaćanja trošarine.
- 39 Člankom 7. stavkom 4. Direktive 2008/118 pojašnjava se pak da se potpuno uništenje ili nepovratan gubitak trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarine, kao posljedica same prirode robe, nepredvidivih okolnosti, više sile ili kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice, ne smatra puštanjem u potrošnju. Iz te odredbe, u vezi s člankom 7. stavkom 1., proizlazi da obveza obračunavanja trošarine na trošarinsku robu ne nastaje u slučajevima nabrojenima u navedenoj odredbi.
- 40 Međutim, dok članak 7. stavak 5. Direktive 2008/118 određuje da svaka država članica utvrđuje svoja pravila i uvjete za utvrđivanje gubitaka iz stavka 4. tog članka, ni članak 7. stavak 5. ni članak 7. stavak 4. te direktive ne upućuju na pravo država članica u pogledu smisla i dosega koji treba pripisati pojmovima „nepredvidive okolnosti” i „viša sila”.
- 41 Osim toga, u uvodnoj izjavi 8. Direktive 2008/118 naglašava se da uvjeti za obračunavanje trošarine moraju biti jednaki u svim državama članicama kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. U tu svrhu članak 7. te direktive definira trenutak u kojem se trošarinska roba pušta u potrošnju. Međutim, budući da doseg pojmova „nepredvidive okolnosti” i „viša sila” može imati učinke na obvezu obračunavanja trošarine, oni nužno imaju autonoman

karakter i ujednačenost njihova tumačenja u svim državama članicama mora biti osigurana (vidjeti u tom smislu presudu od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 22.).

- 42 U svrhu tumačenja tih dvaju autonomnih pojmova prava Unije, u skladu s ustaljenom sudskom praksom valja uzeti u obzir ne samo tekst odredbe čiji su oni dio nego i kontekst u kojem se nalaze te ciljeve akta kojeg su dio (vidjeti u tom smislu presudu od 16. veljače 2023., *Lufthansa Technik AERO Alzey*, C-393/21, EU:C:2023:104, t. 33.).
- 43 Što se tiče, kao prvo, pojma „viša sila”, najprije valja podsjetiti da, prema sudskoj praksi Suda, taj pojam treba općenito tumačiti u različitim područjima prava Unije u kojima se on primjenjuje, tako da se odnosi na neuobičajene i nepredvidljive okolnosti, izvanjske onomu tko se na njih poziva, a čije se posljedice unatoč svoj dužnoj pažnji ne bi mogle izbjeći (vidjeti u tom smislu presude od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 23. i od 25. siječnja 2017., *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, t. 53. i navedenu sudsku praksu). Stoga se pojam „viša sila” općenito sastoji od objektivnog elementa, koji se odnosi na okolnosti koje su neuobičajene, nepredvidive i izvanjske zainteresiranoj strani, i subjektivnog elementa, koji podrazumijeva obvezu potonje da se zaštiti od posljedica dotičnog događaja poduzimanjem odgovarajućih mjera a da pritom ne snosi prekomjernu štetu (vidjeti u tom smislu presudu od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 24.).
- 44 U tom pogledu, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, s obzirom na to da pojam više sile nema istovjetan sadržaj u različitim područjima primjene prava Unije, njegovo značenje treba biti određeno s obzirom na pravni okvir u kojem treba proizvoditi svoje učinke (vidjeti u tom smislu presude od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 25. i od 25. siječnja 2017., *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, t. 54. i navedenu sudsku praksu).
- 45 U kontekstu propisa o trošarinama, Sud je u pogledu pojma „viša sila” u smislu članka 14. stavka 1. prve rečenice Direktive 92/12 smatrao da struktura i svrha te direktive ne zahtijevaju posebno tumačenje ni primjenu karakterističnih elemenata više sile utvrđenih sudskom praksom u drugim područjima prava Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 26. do 31.).
- 46 Konkretnije, Sud je u biti smatrao da trošarinska roba nastaje samom činjenicom svoje proizvodnje ili uvoza na područje Unije, da se trošarine načelno obračunavaju i u slučaju manjka robe i gubitaka za koje nadležna tijela nisu odobrila oslobođenje te da oslobođenje predviđeno člankom 14. stavkom 1. prvom rečenicom Direktive 92/12 za gubitke zbog više sile predstavlja odstupanje od tog općeg pravila koje, slijedom toga, treba usko tumačiti (presuda od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 30.).
- 47 To tumačenje također vrijedi za članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118. Naime, iz teksta te odredbe i strukture tog članka, ispitane u točkama 38. i 39. ove presude, proizlazi da članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 predstavlja odstupanje od općeg pravila prema kojem u načelu nastaje obveza obračunavanja trošarine na robu koja je uništena ili izgubljena, tako da tu odredbu treba usko tumačiti, kao i članak 14. stavak 1. prvu rečenicu Direktive 92/12.

- 48 Iz toga slijedi da pojam „viša sila”, u smislu članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118, treba tumačiti u smislu neuobičajenih i nepredvidivih okolnosti, izvanjskih onomu tko se na njih poziva, a čije se posljedice unatoč svoj dužnoj pažnji ne bi mogle izbjeći (presuda od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 31.).
- 49 Što se tiče, kao drugo, pojma „nepredvidive okolnosti”, ni on, poput pojma „viša sila”, nema nužno istovjetan sadržaj u različitim područjima primjene prava Unije, tako da njegovo značenje treba biti određeno s obzirom na pravni okvir u kojem treba proizvoditi svoje učinke (vidjeti u tom smislu presudu od 18. svibnja 2017., *Latvijas Dzelzceļš*, C-154/16, EU:C:2017:392, t. 60. do 62. i navedenu sudsku praksu).
- 50 Tumačeći pojam „nepredvidive okolnosti” u smislu članka 206. stavka 1. Carinskog zakonika, Sud je smatrao da i njega, poput pojma „viša sila”, karakterizira objektivni element, koji se odnosi na okolnosti koje su neuobičajene, nepredvidive i izvanjske zainteresiranoj strani, i subjektivni element, koji podrazumijeva obvezu potonje da se zaštiti od posljedica dotičnog događaja poduzimajući odgovarajuće mjere a da pritom ne snosi prekomjernu štetu (vidjeti u tom pogledu presudu od 18. svibnja 2017., *Latvijas Dzelzceļš*, C-154/16, EU:C:2017:392, t. 61. i navedenu sudsku praksu).
- 51 Prema toj odredbi, odstupajući od članka 204. stavka 1. točke (a) Carinskog zakonika, ne nastaje uvozni carinski dug za određenu robu ako osoba dokaže da neispunjenje obveza koje proizlaze iz uporabe carinskog postupka u koji je ta roba bila stavljena rezultira potpunim uništenjem, ili nepovratnim gubitkom robe kao posljedicom stvarne naravi same robe, ili nepredvidivih okolnosti, ili više sile (vidjeti u tom pogledu presudu od 18. svibnja 2017., *Latvijas Dzelzceļš*, C-154/16, EU:C:2017:392, t. 58. i navedenu sudsku praksu).
- 52 Smatrajući da se člankom 206. stavkom 1. tog zakonika uspostavlja odstupanje od pravila iz članka 204. stavka 1. točke (a) navedenog zakonika, prema kojem neispunjavanje obveze koja proizlazi iz uporabe carinskog postupka u koji je roba stavljena dovodi do nastanka carinskog duga, Sud je iz toga zaključio da pojmove „viša sila” i „nepredvidive okolnosti”, u smislu prve od tih odredbi, treba usko tumačiti (vidjeti u tom pogledu presudu od 18. svibnja 2017., *Latvijas Dzelzceļš*, C-154/16, EU:C:2017:392, t. 62. i navedenu sudsku praksu).
- 53 U ovom slučaju valja istaknuti da je tekst članka 7. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2008/118 sličan tekstu članka 206. stavka 1. Carinskog zakonika i da se njime, poput te odredbe, uspostavlja odstupanje od općeg pravila prema kojem i dalje postoji obveza obračunavanja trošarine na robu koja je uništena ili izgljbljena.
- 54 U tim okolnostima, uzimajući u obzir sličnosti koje postoje između carina i trošarina, pojmu „nepredvidive okolnosti” u smislu članka 7. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2008/118 valja dati, u cilju osiguranja dosljednog tumačenja prava Unije, isti doseg koji je Sud dao članku 206. stavka 1. Carinskog zakonika, na koji se podsjeća u točki 50. ove presude (vidjeti po analogiji presudu od 29. travnja 2010., *Dansk Transport og Logistik*, C-230/08, EU:C:2010:231, t. 84.).
- 55 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 treba tumačiti na način da pojam „nepredvidive okolnosti” u smislu te odredbe treba, poput pojma „viša sila”, shvatiti na način da se odnosi na neuobičajene i nepredvidive okolnosti izvanjske osobi koja se na njega poziva, čije se posljedice nisu mogle izbjeći unatoč svoj dužnoj pažnji.

Drugo pitanje

- 56 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 tumačiti na način da, u okolnostima u kojima je došlo do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe, priznanje postojanja „nepredvidivih okolnosti” u smislu te odredbe zahtijeva utvrđenje da je dotični gospodarski subjekt postupao s dovoljnom pažnjom kako bi spriječio nastanak štetnog događaja.
- 57 U tom pogledu najprije valja istaknuti da je, kao što to proizlazi iz odgovora na prvo pitanje, pojam „nepredvidive okolnosti” u smislu članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118 istodobno obilježen subjektivnim elementom, koji se odnosi na obvezu zainteresirane osobe da se zaštiti od posljedica događaja o kojem je riječ poduzimanjem odgovarajućih mjera a da pritom ne snosi prekomjernu štetu, i objektivnim elementom, koji se odnosi na neuobičajene i nepredvidive okolnosti izvanjske dotičnoj osobi.
- 58 Slijedom toga, priznanje postojanja nepredvidivih okolnosti u smislu te odredbe podrazumijeva ne samo to da je dotični gospodarski subjekt postupao s dužnom pažnjom koja se uobičajeno zahtijeva u okviru njegove djelatnosti kako bi se zaštitio od takvog rizika, što pretpostavlja kontinuirano aktivno djelovanje usmjereno na utvrđivanje i procjenu mogućih rizika, kao i mogućnost poduzimanja odgovarajućih i učinkovitih mjera za sprečavanje nastanka takvih rizika (vidjeti u tom smislu presudu od 18. prosinca 2007., *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, t. 37.), nego i to da je nastupanje tog rizika posljedica neuobičajenih i nepredvidivih okolnosti koje su izvanjske tom gospodarskom subjektu.
- 59 Iz toga slijedi da, kada su okolnosti koje su dovele do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe obuhvaćene područjem odgovornosti ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, uvjet koji se odnosi na postojanje okolnosti koje su izvanjske dotičnom gospodarskom subjektu nije ispunjen i stoga nedostaje objektivan element koji čini nepredvidive okolnosti, što sprečava da se utvrdi njihovo postojanje.
- 60 Nepovratni gubitak tekućeg proizvoda koji podliježe trošarini zbog istjecanja, do kojeg je došlo zbog nepažnje zaposlenika koji je propustio zatvoriti ventil spremnika nakon pretakanja te tekućine, ne može se smatrati neuobičajenom okolnošću izvanjskom gospodarskom subjektu čija je djelatnost denaturiranje etilnog alkohola. Naprotiv, treba smatrati da je takav gubitak obuhvaćen područjem odgovornosti tog gospodarskog subjekta i da je on posljedica nedostatka dužne pažnje koja se uobičajeno zahtijeva u okviru njegove djelatnosti, tako da nisu ispunjeni ni objektivni ni subjektivni elementi koji su svojstveni pojmovima „nepredvidive okolnosti” u smislu članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118 (vidjeti u tom smislu presudu od 18. svibnja 2017., *Latvijas Dzēlzceļš*, C-154/16, EU:C:2017:392, t. 63. i navedenu sudsku praksu).
- 61 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 treba tumačiti na način da priznanje postojanja „nepredvidivih okolnosti” u smislu te odredbe zahtijeva, s jedne strane, da su potpuno uništenje ili nepovratni gubitak trošarinske robe uzrokovani neuobičajenim i nepredvidivim okolnostima izvanjskima dotičnom gospodarskom subjektu, što je isključeno kada su te okolnosti obuhvaćene područjem njegove odgovornosti. i, s druge strane, da je potonji upotrijebio dužnu pažnju koja se uobičajeno zahtijeva u okviru njegove djelatnosti kako bi se zaštitio od posljedica takvog događaja.

Treće pitanje

- 62 Sud koji je uputio zahtjev svojim trećim pitanjem u biti pita treba li članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se događaji koji su posljedica nepažnje koja nije krajnja nepažnja, koji se mogu pripisati obvezniku trošarine, izjednačavaju s nepredvidivim okolnostima i višom silom.
- 63 U tom pogledu najprije valja podsjetiti na to da, kao što to proizlazi iz odgovora na prvo i drugo pitanje, pojam „nepredvidive okolnosti” u smislu te odredbe obilježava postojanje neuobičajenih i nepredvidivih okolnosti koje su izvanjske gospodarskom subjektu, a čije se posljedice ne bi mogle izbjeći čak ni da je potonji postupao s dužnom pažnjom koja se uobičajeno zahtijeva u okviru njegove djelatnosti.
- 64 Međutim, čak i nepažnja koja nije krajnja nepažnja koju je počinio zaposlenik predmetnog gospodarskog subjekta, s obzirom na to da je obuhvaćena područjem odgovornosti potonjeg i predstavlja povredu dužne pažnje koja se uobičajeno zahtijeva u okviru njegove djelatnosti, isključuje mogućnost da se prizna postojanje nepredvidivih okolnosti u smislu članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118.
- 65 Nadalje, valja naglasiti da ta odredba taksativno nabraja slučajeve u kojima se potpuno uništenje ili nepovratni gubitak trošarinske robe ne smatraju puštanjem u potrošnju, čime se sprečava nastanak obveze obračunavanja trošarina. To je slučaj, kao prvo, kada je potpuno uništenje ili nepovratni gubitak posljedica svojstvena samoj prirodi predmetne robe, kao drugo, kada je uništenje ili gubitak posljedica nepredvidivih okolnosti ili više sile i, kao treće, kad su uništenje ili gubitak nastali kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice.
- 66 Međutim, valja utvrditi da nepažnja koja nije krajnja nepažnja, s kojom je postupao zaposlenik dotičnog gospodarskog subjekta, očito nije obuhvaćena ni prvim ni drugim slučajem, a ni, načelno, trećim.
- 67 Naposljetku, valja podsjetiti na to da, kao što je to istaknuto u točki 47. ove presude, članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118, s obzirom na to da predstavlja odstupanje od općeg pravila prema kojem obveza obračunavanja trošarine na robu koja je uništena ili izgubljena i dalje postoji, mora se usko tumačiti.
- 68 Iz točaka 65. do 67. ove presude proizlazi da se ta odredba ne može tumačiti na način da države članice mogu predvidjeti da obveza obračunavanja trošarina ne nastaje u okolnostima različitim od onih navedenih u navedenoj odredbi, konkretno kada se gubitak ili uništenje trošarinske robe može pripisati nepažnji koja nije krajnja nepažnja zaposlenika dotičnog gospodarskog subjekta.
- 69 Osim toga, različito tumačenje moglo bi ugroziti cilj ujednačavanja utvrđen u uvodnoj izjavi 8. Direktive 2008/118 prema kojoj uvjeti za obračunavanje trošarine moraju biti jednaki u svim državama članicama kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- 70 Međutim, ako su radnje koje čine nepažnju koja nije krajnja nepažnja, i koja je dovela do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe, počinjene u okviru postupka denaturiranja tog proizvoda koji su prethodno odobrila nadležna nacionalna tijela, valja smatrati da je do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka došlo kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela dotične države članice, tako da se to uništenje ili gubitak ne treba smatrati puštanjem u potrošnju, pod uvjetom da

se, među ostalim, dokaže potpuno uništenje ili nepovratni gubitak navedenog proizvoda nadležnim nacionalnim tijelima, u skladu s člankom 7. stavkom 4. trećim podstavkom Direktive 2008/118.

- 71 U tom pogledu valja istaknuti, s jedne strane, da se na temelju članka 7. stavka 4. drugog podstavka te direktive smatra da je proizvod potpuno uništen ili nepovratno izgubljen kad ga više nije moguće koristiti kao trošarinsku robu.
- 72 S druge strane, iz članka 27. stavka 1. točke (a) Direktive 92/83 proizlazi da se denaturirani alkohol u načelu oslobađa od trošarina.
- 73 Slijedom toga, valja smatrati da je učinak postupka denaturiranja taj da alkohol „više nije moguće koristiti kao trošarinsku robu” u smislu članka 7. stavka 4. drugog podstavka Direktive 2008/118 i da stoga takav postupak dovodi do potpunog uništenja te robe.
- 74 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da, ako su radnje koje čine nepažnju koja nije krajnja nepažnja, i koja je dovela do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe, počinjene u okviru postupka denaturiranja alkohola koji su prethodno odobrila nadležna nacionalna tijela, valja smatrati da je do tog uništenja ili gubitka došlo kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela dotične države članice, tako da to uništenje ili gubitak ne treba smatrati puštanjem u potrošnju, u smislu članka 7. stavka 4. trećeg podstavka Direktive 2008/118.
- 75 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se radnje koje čine nepažnju koja nije krajnja nepažnja, a koje se mogu pripisati obvezniku trošarine, u svim slučajevima izjednačavaju s nepredvidivim okolnostima i višom silom. Međutim, kada su radnje koje čine nepažnju koja nije krajnja nepažnja, i koja je dovela do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe, počinjene u okviru postupka denaturiranja alkohola koji su prethodno odobrila nadležna nacionalna tijela, valja smatrati da je do tog uništenja ili gubitka došlo kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela dotične države članice, tako da navedeno uništenje ili gubitak ne treba smatrati puštanjem u potrošnju, u smislu članka 7. Direktive 2008/118.

Četvrto pitanje

- 76 Svojim četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 tumačiti na način da izraz „kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice” iz prvog podstavka te odredbe treba shvatiti na način da državama članicama omogućuje da općenito predvide to da potpuno uništenje ili nepovratni gubitak trošarinske robe stavljene u sustav odgode plaćanja trošarine ne predstavlja puštanje u potrošnju ako je ono rezultat nepažnje koja nije krajnja nepažnja.
- 77 Uvodno valja podsjetiti na to da u svrhu tumačenja odredbe prava Unije, valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst nego i kontekst u kojem se nalazi te ciljeve propisa kojeg je ona dio.
- 78 Najprije, kad je riječ o tekstu članka 7. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2008/118, valja istaknuti da izraz „kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice” upućuje na mogućnost nadležnih nacionalnih tijela da donesu upravne odluke o izdavanju dozvola u

pojedinačnim slučajevima, a ne na mogućnost nacionalnog zakonodavca da propisom uvede opće kategorije, osim onih iz članka 7. stavka 4. Direktive 2008/118, za koje se puštanje u potrošnju i, slijedom toga, obračunavanje trošarina sustavno isključuje.

- 79 Nadalje, što se tiče konteksta u kojem se nalazi članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118, valja podsjetiti na to da se, s obzirom na usko tumačenje te odredbe, kao što je to istaknuto u točkama 47. i 67. ove presude, ta odredba ne može tumačiti na način da države članice imaju mogućnost predvidjeti slučajeve različite od onih taksativno navedenih u članku 7. stavku 4. Direktive 2008/118, u kojima su puštanje u potrošnju i, posljedično, obveza obračunavanja trošarina sustavno isključeni.
- 80 Naposljetku, to je tumačenje potkrijepljeno ciljevima Direktive 2008/118 koja je, u skladu sa svojom uvodnom izjavom 8., namijenjena, među ostalim, ujednačavanju uvjeta za obračunavanje trošarina u državama članicama kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- 81 S obzirom na prethodna razmatranja, na četvrto pitanje valja odgovoriti tako da članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118 treba tumačiti na način da izraz „kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice” iz prvog podstavka te odredbe ne treba shvatiti na način da državama članicama omogućuje da općenito predvide to da potpuno uništenje ili nepovratni gubitak trošarinske robe stavljene u sustav odgode plaćanja trošarine ne predstavlja puštanje u potrošnju ako je ono rezultat nepažnje koja nije krajnja nepažnja.

Troškovi

- 82 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 7. stavak 4. Direktive Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ**

treba tumačiti na način da:

pojam „nepredvidive okolnosti” u smislu te odredbe treba, poput pojma „viša sila”, shvatiti na način da se odnosi na neuobičajene i nepredvidive okolnosti izvanjske osobi koja se na njega poziva, čije se posljedice nisu mogle izbjeći unatoč svoj dužnoj pažnji.

- 2. Članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118**

treba tumačiti na način da:

priznanje postojanja „nepredvidivih okolnosti” u smislu te odredbe zahtijeva, s jedne strane, da su potpuno uništenje ili nepovratni gubitak trošarinske robe uzrokovani neuobičajenim i nepredvidivim okolnostima izvanjskima dotičnom gospodarskom subjektu, što je isključeno kada su te okolnosti obuhvaćene područjem njegove odgovornosti i, s druge strane, da je potonji upotrijebio dužnu pažnju koja se

uobičajeno zahtijeva u okviru njegove djelatnosti kako bi se zaštitio od posljedica takvog događaja.

3. Članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118

treba tumačiti na način da mu se:

protivi nacionalni propis kojim se radnje koje čine nepažnju koja nije krajnja nepažnja, a koje se mogu pripisati obvezniku trošarine, u svim slučajevima izjednačavaju s nepredvidivim okolnostima i višom silom. Međutim, kada su radnje koje čine nepažnju koja nije krajnja nepažnja i koja je dovela do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka trošarinske robe počinjene u okviru postupka denaturiranja koji su prethodno odobrila nadležna nacionalna tijela, valja smatrati da je do tog uništenja ili gubitka došlo nakon odobrenja nadležnih tijela dotične države članice, tako da se navedeno uništenje ili gubitak ne treba smatrati puštanjem u potrošnju, u smislu članka 7. Direktive 2008/118.

4. Članak 7. stavak 4. Direktive 2008/118

treba tumačiti na način da:

izraz „kao posljedica ovlaštenja nadležnih tijela države članice” iz prvog podstavka te odredbe ne treba shvatiti na način da državama članicama omogućuje da općenito predvide to da potpuno uništenje ili nepovratni gubitak trošarinske robe stavljene u sustav odgode plaćanja trošarine ne predstavlja puštanje u potrošnju ako je ono rezultat nepažnje koja nije krajnja nepažnja.

Potpisi